Magiczny Kraków

Stare Miasto

2012-06-05

Dawna stolica Polski to dziś drugie pod względem liczby ludności miasto Polski, na które złożyło się wiele historycznych miejscowości. Jednak na dźwięk słowa „Kraków” przed naszymi oczami natychmiast pojawia się sylwetka wawelskiego wzgórza z dominującą Wieżą Zygmuntowską i złotą kopułą kaplicy Zygmuntowskiej, Stare Miasto otoczone dziś Plantami, z Drogą Królewską wiodącą od Bramy Floriańskiej i Barbakanu na zamek, a przede wszystkim Rynek Główny z charakterystyczną sylwetką Sukiennic, kościołem Mariackim, Wieżą Ratuszową, pomnikiem Adama Mickiewicza i… gołębiami.

Rynek Główny to chyba najbardziej rozpoznawalna ikona Krakowa: latem pełen czynnych do późnej nocy ogródków, przez cały rok wypełniony wielobarwnym tłumem, stanowi prawdziwe centrum życia miasta. Tutaj odbywa się wiele ważnych imprez kulturalnych i targowych. W Krakowie mówi się, że jeśli chcesz „przypadkowo” spotkać kogoś znajomego, wystarczy kilka razy przespacerować się po Rynku. Ogromny, główny plac Krakowa, wytyczony podczas lokacji miasta w roku 1257 na przecięciu dawnych szlaków handlowych, od swoich początków pełnił rolę ośrodka życia społecznego i politycznego, był scenerią wielkich historycznych wydarzeń. Szczególny koloryt nadają Rynkowi pielęgnowane od dziesięcioleci (a niekiedy od stuleci) coroczne imprezy związane z lokalnymi tradycjami – pochód Lajkonika, organizowany od 1937 roku na stopniach pomnika Adama Mickiewicza konkurs szopek bożonarodzeniowych czy intronizacja króla kurkowego.

Po przeprowadzonej w ostatnich latach modernizacji główny plac miejski jeszcze bardziej wypiękniał, nowej klasy po zakończonym w 2010 roku remoncie nabrał też „salon Krakowa” – Sukiennice. Dzięki poprzedzającym renowację kilkuletnim badaniom archeologicznym serce Krakowa odsłoniło wiele tajemnic zachowanych w ukrytych pod powierzchnią Rynku historycznych warstwach. Dziś są one dostępne nie tylko dla naukowców, dzięki otwarciu rezerwatu archeologicznego w formie podziemnej trasy turystycznej w multimedialnej oprawie. Liczne inwestycje realizowane zarówno w przestrzeni miejskiej, jak i w poszczególnych obiektach, w ogromnym stopniu dzięki unijnym dotacjom, przydają staremu, magicznemu Krakowowi nowoczesnego szyku na miarę XXI wieku. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

Kościół Mariacki

Charakterystyczna ceglana bryła kościoła Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny z dwiema wieżami nierównej wysokości (z wyższej co godzinę rozbrzmiewa grany na trąbce hejnał) kryje gromadzone przez wieki skarby – dowód hojności krakowskiego patrycjatu i mieszczaństwa.

Pierwsza romańska świątynia, wzniesiona w tym miejscu jeszcze przed lokacją Krakowa, została zniszczona w XIII wieku przez najazdy tatarskie. Drugi kościół powstawał etapami przez kilka następnych stuleci – nabierając obecnego kształtu pod koniec XIV wieku, jako trójnawowa gotycka bazylika z charakterystycznym wydłużonym i wielobocznie zamkniętym prezbiterium. W XV wieku wzniesiono kruchty oraz boczne kaplice ufundowane przez zamożnych mieszczan. Bogate XVI- i XVII-wieczne wyposażenie: m.in. stalle, a także kaplice i epitafia to efekt kolejnych fundacji zamożnych rodów. Gotycki charakter, zaburzony przez barokowe „upiększenia”, przywróciła wnętrzu konserwacja z lat 1887-1892. Również wówczas powstała nowa polichromia sklepienia i ścian wykonana przez Jana Matejkę i jego uczniów Józefa Mehoffera i Stanisława Wyspiańskiego. Najcenniejszym zabytkiem

kościoła Mariackiego jest **ołtarz główny autorstwa Wita Stwosza**, najwybitniejsze i najlepiej zachowane dzieło późnogotyckiej rzeźby w tej części Europy. W ołtarzu tworzonym w latach 1477-1489, w wielkich płaskorzeźbach umieszczonych na ruchomych skrzydłach mistrz z Norymbergi przedstawił najważniejsze epizody z życia Marii i Jezusa, a w części centralnej Zaśnięcie Matki Bożej, jej Wniebowzięcie i Koronację w asyście patronów Polski – św. Wojciecha i św. Stanisława. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

Sukiennice

Wizytówka miasta, najstarsze krakowskie „centrum handlowe", perła renesansowej architektury, „salon Krakowa" i siedziba pierwszego polskiego Muzeum Narodowego. Sukiennice to jeden z najważniejszych obiektów w mieście.

Pierwsza kamienna hala targowa stanęła tu tuż po nadaniu miastu przywileju lokacyjnego w roku 1257. Kolejny gotycki budynek spłonął w połowie XVI stulecia, a jego pozostałości, tzw. kramy bogate, można dziś oglądać w ramach wytyczonej pod Rynkiem podziemnej trasy turystycznej. Odbudowa, ukończona w roku 1559, nadała Sukiennicom formę renesansową, czyniąc z nich jeden ze wspanialszych przykładów tego stylu w Krakowie. Charakterystyczna arkadowa attyka i manierystyczne rzeźby maszkaronów to rozpoznawalne „krakowskie" motywy. Obecny kształt nadała Sukiennicom przebudowa z lat 1875-1879. Wówczas powstały arkadowe podcienia ze sklepami i kawiarniami, w tym słynną secesyjną kawiarnią Jana Noworolskiego. Uchwałą Rady Miasta Krakowa 7 października 1879 roku w odrestaurowanych salach na piętrze Sukiennic utworzono Muzeum Narodowe „na pożytek całego narodu" (obecnie oddział **Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku**). W 2010 roku zakończył się kolejny wielki remont budynku, a także renowacja galerii, które nadały im nowy szyk i blask. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa powstało jako samodzielna instytucja w 1952 roku. Jego zadaniem jest „gromadzenie i pieczołowita ochrona wszelkich materiałów muzealnych, ilustrujących życie i kulturę Krakowa", a także „opieka nad zachowaniem tradycji, obrzędów i zwyczajów".

W następnych dziesięcioleciach muzeum pozyskiwało kolejne ważne zbiory, m.in. pamiątki związane z krakowskim bractwem kurkowym, teatralia, zbiór ikonografii dawnego Krakowa, judaika, a także nowe oddziały. Ważnym wydarzeniem było pozyskanie w 1965 roku pałacu Pod Krzysztofory przy Rynku Głównym 35, obecnej siedziby dyrekcji muzeum. Od kilku lat trwają tu prace remontowo-konserwatorskie, a ich ukoronowaniem będzie otwarcie nowoczesnej wystawy o historii i kulturze Krakowa. Oddziałami muzeum są także Kamienica Hipolitów, Wieża Ratuszowa, Dom Pod Krzyżem (wystawa teatralna w przygotowaniu), Barbakan i Mury Obronne, Celestat, Stara Synagoga, Apteka Pod Orłem, Dzieje Nowej Huty. W 2008 roku na terenie dawnej Fabryki Emalia Oskara Schindlera uruchomiono centrum pamięci o czasach Zagłady – w 2010 roku otwarto tu multimedialną ekspozycję *Kraków – czas okupacji 1939-1945*. Wielką popularnością cieszy się też prowadzony przez muzeum podziemny szlak pod Rynkiem Głównym.

Pod opieką muzeum organizowane są tradycyjne wydarzenia: pochody Lajkonika oraz odbywające się od 1937 roku (z wyjątkiem czasu okupacji hitlerowskiej) doroczne konkursy na najpiękniejsze szopki

krakowskie. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

www.mhk.pl

Międzynarodowe Centrum Kultury

MCK zainaugurowało działalność przed ponad 20 laty – 29 maja 1991 roku, podczas odbywającej się w Krakowie Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE). Była to pierwsza instytucja kultury założona przez niekomunistyczny rząd Polski po upadku żelaznej kurtyny.

Misją Centrum jest wspieranie kulturalnej integracji Europy i ochrony dziedzictwa kulturowego. Realizowane tu projekty oscylują wokół takich zagadnień, jak: istota cywilizacji europejskiej, stereotypy narodowe, tożsamość narodowa wobec globalizacji, pamięć zbiorowa, wielokulturowość Europy Środkowej, Polska w Europie, dziedzictwo kulturowe i nowa filozofia jego ochrony czy fenomen miasta historycznego. MCK jest instytucją badawczą, ekspercką, prowadzi działalność wystawienniczą, promocyjną, edukacyjną i wydawniczą. Od początku mieści się w zabytkowej kamienicy Pod Kruki przy Rynku Głównym 25, powstałej z połączenia dwóch średniowiecznych domów mieszczańskich, obecnie gruntownie zmodernizowanej i doskonale przystosowanej do potrzeb instytucji. Program Galerii MCK obejmuje szeroko pojętą sztukę nowoczesną, od XIX wieku po zjawiska najnowsze. Publiczność mogła tu zobaczyć m.in. cykl prezentujący pionierów architektury modernizmu (Ch.R. Mackintosh, B. Scott, O. Wagner, E. Mendelsohn), awangardę wiedeńską około 1900 roku (G. Klimt, O. Kokoschka, E. Schiele) czy awangardę niemiecką (O. Dix, G. Grosz, E. Nolde).

Na przełom czerwca i lipca 2012 roku MCK zapowiada dwie wystawy: *Wierność obrazów. Rene Magritte i fotografia* (18 kwietnia – 10 czerwca 2012) oraz *NRD. Opowieści z kraju, którego już nie ma* (22 czerwca – 2 września 2012). (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

www.mck.krakow.pl

Podziemny Rynek (Oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa)

We wrześniu 2010 roku otwarto **szlak turystyczny *Śladem europejskiej tożsamości Krakowa***. Ekspozycja, stworzona w oparciu o odkrycia dokonane podczas badań przeprowadzonych na krakowskim Rynku w latach 2005-2010 oraz przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, wprowadza widza w topografię i atmosferę średniowiecznego Krakowa, a zarazem pomaga w zrozumieniu jego roli na politycznej i handlowej mapie ówczesnej Europy.

Szlak prowadzi podświetlonymi, przeszklonymi ścieżkami. Utrzymana w odcieniach szarości aranżacja wystawy stanowi tło dla wyeksponowanych reliktów oraz zabytków. Zachowane fragmenty warstw gruntu uzmysławiają zwiedzającym, jak w ciągu wieków zmieniała się topografia Rynku i jak podnosił się stopniowo jego poziom. Można zobaczyć m.in. pozostałości średniowiecznej osady, fragmenty zabudowań pamiętających czasy Bolesława Wstydliwego i Kazimierza Wielkiego, resztki ogromnego cmentarzyska oraz ok. 700 oryginalnych zabytków wydobytych podczas wykopalisk. Oprawę dla eksponatów stanowi inscenizacja przygotowana przy użyciu nowoczesnych rozwiązań technicznych: hologramów, skanerów, projekcji laserowych, instalacji multimedialnych, trójwymiarowych wizualizacji. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

Magiczny Kraków

http://podziemiarynku.com

Dama z gronostajem

Najcenniejszy w polskich zbiorach obraz, namalowany przez Leonarda da Vinci około 1490 roku, przedstawia Cecylię Gallerani, ówczesną kochankę mediolańskiego księcia Ludovica Sforzy. Portret został zakupiony w 1800 roku przez księcia Adama Jerzego Czartoryskiego, który sprezentował go następnie matce – Izabeli Czartoryskiej. Księżna umieściła go w swojej posiadłości w Puławach. W 1831 roku portret trafił do Paryża, skąd po wybuchu wojny francusko-pruskiej w 1870 roku wnuk Izabeli Władysław Czartoryski przeniósł go wraz z rodzinnymi zbiorami do Krakowa. W roku 1876 utworzono tu Muzeum Książąt Czartoryskich. Od 1950 roku zbiorami Czartoryskich zarządzało Muzeum Narodowe w Krakowie, choć – po przemianach politycznych w Polsce – w 1991 roku przeszły one na własność Fundacji Książąt Czartoryskich. Obecnie fundacja prowadzi generalny remont muzealnej siedziby, finansowany w znacznym stopniu ze środków unijnych. Obraz Leonarda w 2011 roku prezentowany był na trzech europejskich wystawach: w Madrycie, Berlinie oraz Londynie), by z początkiem 2012 roku powrócić do Krakowa. W kwietniu 2012 roku obraz ma zostać udostępniony publiczności. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

Collegium Maius

Krakowski uniwersytet powstał z inicjatywy króla Kazimierza Wielkiego w 1364 roku, jako drugi (po Pradze) w środkowej Europie. Pierwsza siedziba uczelni, nazywanej wówczas Studium Generale, mieściła się prawdopodobnie na Wawelu, w pobliżu królewskiej siedziby.

Podupadły po śmierci fundatora uniwersytet odrodził się dzięki zabiegom i testamentowi królowej Jadwigi, na przełomie XIV i XV wieku. Tym razem był to już kompletny uniwersytet średniowieczny, z czterema wydziałami: sztuk wyzwolonych, medycyny i prawa oraz – najbardziej prestiżowym – teologii, na który dopiero teraz papież wyraził zgodę. Wówczas też siedzibą Akademii Krakowskiej stał się budynek powstały z kilku kamienic na rogu obecnych ulic św. Anny i Jagiellońskiej – Collegium Maius. To wspaniały przykład architektury gotyckiej. Parter zajmują sale nazywane lektoriami. Sale I piętra: Libraria, Stuba Communis i Aula, do dziś służą reprezentacyjnym celom uczelni, jak posiedzenia senatu, wybory rektorów, ważne spotkania i konferencje. Już w XX wieku po wielkiej odnowie (1949-1964) budynek przekazano Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Eksponowane są tu m.in. zabytkowe instrumenty naukowe i insygnia rektorskie: berła z XV wieku, łańcuch i pierścienie. Szczególne miejsce zajmuje Globus Jagielloński, pierwszy znany globus, na którym umieszczono odkrytą właśnie Amerykę. W tzw. pokoju Kopernika (który studiował w Krakowie w latach 1491-1495) mieści się unikatowy zespół instrumentów astronomiczno-astrologicznych z II połowy XV wieku oraz arabskie astrolabium z 1054 roku. Muzeum posiada też cenną kolekcję sztuki. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

www.maius.uj.edu.pl

Kościół św. Anny

Kolegiata uniwersytecka św. Anny to wyjątkowo piękny przykład architektury barokowej w Polsce. Powstał na przełomie XVII i XVIII wieku z inicjatywy profesorów uniwersytetu wspieranych przez

byłego studenta – króla Jana III Sobieskiego na miejscu zburzonej wówczas wcześniejszej budowli. Nowy budynek, zaprojektowany przez holenderskiego architekta Tylmana z Gameren, wzorowany na rzymskim kościele S. Andrea Della Valle, odpowiadał ówczesnym gustom oraz ambicjom akademików. Autorem dekoracji stiukowych i portalu jest związany z Krakowem wybitny włoski architekt i rzeźbiarz Baltazar Fontana. Z jego dekoracjami doskonale współgrają malowidła Karola Dankwarta. Iluzjonistyczne freski w kopule wykonali bracia Carlo i Innocenti Monti. Ołtarz główny zdobi obraz św. Anny Samotrzeć (świętej w towarzystwie Marii i Dzieciątka Jezus), a umieszczona ponad nim gloria promienista jest iluminowana naturalnym światłem.

W nawach znajdują się nagrobki i epitafia profesorów uniwersytetu krakowskiego, w tym (w nawie poprzecznej po prawej stronie) najcenniejsza – konfesja św. Jana Kantego (zm. 1473), teologa, absolwenta i wykładowcy oraz patrona Uniwersytetu Jagiellońskiego. Trumna świętego spoczywa na barkach czterech postaci – alegorii czterech pierwotnych wydziałów uczelni: Teologii, Medycyny, Filozofii i Prawa. Co roku w październiku odbywa się procesja św. Jana Kantego z udziałem profesorów uniwersytetu. W kościele znajduje się także pomnik Mikołaja Kopernika, co ciekawe, ufundowany w latach 20. XIX wieku, kiedy prace wybitnego absolwenta Akademii Krakowskiej znajdowały się jeszcze na kościelnym indeksie. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

Kościół oo. Franciszkanów

To wraz z klasztorem oo. Franciszkanów jeden z najstarszych krakowskich zespołów zabytkowych. Franciszkanie osiedlili się w Krakowie w 1237 roku, a kościół konsekrowano już w roku 1249. W XV wieku zostały zbudowane krużganki, które połączyły kaplice i budynki klasztorne w jedną całość. W krużgankach zachowały się XV-wieczne freski oraz kolekcja portretów biskupów krakowskich tworzona od połowy XV do końca XVIII wieku. Na ścianach umieszczone są nagrobki i epitafia.

We wnętrzu średniowiecznej bazyliki zaskakuje secesyjna „kwietna” polichromia Stanisława Wyspiańskiego (w prezbiterium) i zachwycają zaprojektowane przez niego wspaniałe witraże z monumentalnym *Bóg Ojciec – Stań się* nad zachodnim wejściem. W prezbiterium również znajdują się witraże Wyspiańskiego przedstawiające bł. Salomeę, św. Franciszka oraz żywioły. Do tych projektów nawiązuje powstały w pobliżu z inicjatywy innego wybitnego artysty – Andrzeja Wajdy – Pawilon Wyspiańskiego (w 2007 roku). W łączącym funkcje wystawienniczo-informacyjne budynku po ponad 100 latach zrealizowano przeznaczone pierwotnie dla katedry wawelskiej witraże wizjonera Wyspiańskiego.

W kościele oo. Franciszkanów od czasów studenckich bardzo często modlił się przyszły papież Jan Paweł II. Znajduje się tu nawet specjalnie oznaczona ławka, której używał, kiedy jako arcybiskup Krakowa mieszkał w położonym po drugiej stronie ulicy budynku kurii.

Po północnej stronie nawy głównej kościoła mieści się kaplica Męki Pańskiej ufundowana w 1620 roku dla działającego przy klasztorze od 1595 roku Arcybractwa Męki Pańskiej. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

Ulica Kanonicza

Ulica Kanonicza to jeden z najstarszych, a zarazem najbardziej malowniczych zakątków Krakowa. Od II

połowy XIV wieku budowali tu swoje dwory kanonicy kapituły krakowskiej – kolegium duchownego przy katedrze wawelskiej (z tego okresu pochodzi duża część zabudowy od strony murów miejskich). Domy po drugiej stronie zaczęto wznosić z początkiem XV wieku. Dzisiejsze kamienice przy Kanoniczej, choć w swych zrębach średniowieczne, mają fasady z różnych epok. Już w XVI stuleciu wiele wcześniejszych budynków przekształcono we wspaniałe renesansowe pałace. Do dziś na podwórkach podziwiać można krużganki i loggie, zachowały się też wspaniałe portale, a wewnątrz cenne polichromie. W **Pałacu Biskupa Erazma Ciołka** (nr 17) mieści się oddział Muzeum Narodowego w Krakowie prezentujący zbiory sztuki z terenów dawnej Rzeczypospolitej od średniowiecza do końca XVIII wieku oraz sztukę cerkiewną. Obok (nr 19-21) siedzibę ma **Muzeum Archidiecezjalne**, gdzie oprócz zbiorów sztuki sakralnej można obejrzeć pamiątki związane z Karolem Wojtyłą, który mieszkał tu w latach 50. i 60. XX wieku, najpierw jako kapłan, a później jako sufragan diecezji krakowskiej. Przy ulicy Kanoniczej mieści się także siedziba **archiwum Teatru Tadeusza Kantora Cricot 2**.

Z prowadzącej na Wawel, pięknie dziś odnowionej uliczki podziwiać można również widok na ulicę Grodzką z sylwetką romańskiego kościoła św. Andrzeja oraz wspaniałą fasadą wczesnobarokowego kościoła św. św. Piotra i Pawła. Prowadzą do niego schody i brama z figurami dwunastu apostołów. (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

Wawel

Zamek Królewski na Wawelu jest narodową instytucją kultury, muzeum o charakterze rezydencji historycznej. Od początków polskiej państwowości było to miejsce o wyjątkowym znaczeniu. Wawelski zamek przez wieki był siedzibą polskich królów, największej świetności nabierając najpierw za panowania Kazimierza Wielkiego (1333-1370), a później Jagiellonów, którzy pierwotną budowlę obronną przekształcili we wspaniale wyposażoną renesansową rezydencję. Obecnie na zamku czynnych jest kilka ekspozycji. W komnatach królewskich najcenniejszym elementem wyposażenia, zachowanym z pierwotnego wystroju, są arrasy – wśród nich najsłynniejsze, utkane w Brukseli na zamówienie Zygmunta Augusta w 3. ćwierci XVI wieku. Ekspozycja *Skarbiec Koronny i Zbrojownia* mieści m.in. bezcenne relikty historycznego skarbca: Szczerbiec – miecz koronacyjny królów Polski oraz miecz Zygmunta I Starego. Wystawa *Sztuka Wschodu* prezentuje trofea i pamiątki związane z odsieczą wiedeńską w 1683 roku. Trasa *Wawel zaginiony* obejmuje najstarszy wawelski budynek: rotundę Najświętszej Marii Panny (powstałą prawdopodobnie w X wieku), a także rekonstrukcje dawnej wawelskiej zabudowy.

Katedra na Wawelu św. św. Stanisława i Wacława to najważniejszy zabytek w Polsce – w rozbudowywanej przez wieki świątyni w detalach architektonicznych, elementach wyposażenia i pamiątkach zaklęta jest ponadtysiącletnia historia państwa polskiego. Obecny kościół to trzecia w tym miejscu budowla – pierwsza romańska katedra powstała w XI wieku wkrótce po utworzeniu krakowskiego biskupstwa w roku 1000. Jej relikty przetrwały w podziemiach. Od 1320 roku koronowani tu byli kolejni (z dwoma wyjątkami) polscy królowie. To także nekropolia monarchów oraz miejsce kultu patrona Polski św. Stanisława – przy jego konfesji w centralnym punkcie kościoła władcy składali wojenne trofea. Na wieży wawelskiej katedry w roku 521 umieszczono słynny dzwon „Zygmunt”, który od tamtej pory obwieszcza najważniejsze wydarzenia w kraju. Obok mieści się **Muzeum Katedralne** prezentujące cenne pamiątki pochodzące ze Skarbca Katedralnego. (Dorota

Dziunikowska, *Karnet*)

www.wawel.krakow.pl

Gmach Główny Muzeum Narodowego w Krakowie

Muzeum Narodowe w Krakowie utworzone zostało w 1879 roku jako pierwsza narodowa instytucja muzealna Polaków pozbawionych przez zaborców własnego państwa. Zaczątkiem zbiorów był obraz *Pochodnie Nerona*, ofiarowany miastu przez autora, Henryka Siemiradzkiego, z myślą o utworzeniu galerii sztuki narodowej. Pierwszą siedzibą muzeum stały się sale na piętrze świeżo wyremontowanych wówczas Sukiennic. Zbiory poszerzały się bardzo szybko, głównie dzięki darczyńcom. Nowe kolekcje wymagały nowej przestrzeni. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku zaczęto pozyskiwać środki na budowę odpowiedniej siedziby.

Budowę Nowego Gmachu rozpoczęto w 1934 roku przy Alejach Trzech Wieszczów – części tzw. drugiej (pierwsza to Planty) obwodnicy Krakowa, wytyczonej w roku 1911 podczas wielkiej rozbudowy miasta. Kraków zyskał wtedy wiele monumentalnych budynków, do dziś nadających charakter centrum miasta. Prace, przerwane przez II wojnę światową, zakończono dopiero w roku 1990. Obecnie Gmach Główny to siedziba dyrekcji muzeum, a także trzech stałych galerii: sztuki polskiej XX wieku, rzemiosła artystycznego i militariów. W salach wystaw zmiennych organizowane są ekspozycje czasowe. W Gmachu Głównym na 17 maja 2012 zapowiedziano otwarcie wystawy: *Rodczenko. Rewolucja w Fotografii*, która obejmie 328 prac wybitnego rosyjskiego artysty awangardowego.

Oddziałami Muzeum Narodowego w Krakowie są także: Pałac Biskupa Erazma Ciołka (galerie stałe: Sztuka cerkiewna dawnej Rzeczypospolitej, Sztuka dawnej Polski. XII–XVIII wiek), Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach, Dom Jana Matejki, Muzeum Stanisława Wyspiańskiego, Dom Józefa Mehoffera, Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego (w remoncie), Muzeum Książąt Czartoryskich (w remoncie) oraz Muzeum Karola Szymanowskiego w willi „Atma” w Zakopanem (w remoncie). (Dorota Dziunikowska, *Karnet*)

www.muzeum.krakow.pl